

Minnesanteckning

Samverkansrådet 2017-05-02

Närvarande: Helena Astvald, KG Granberg, Lennart Bondeson (KD), Tina Modin, Anna Fogel, Peter Eriksson, Mats Einestam, Britten Uhlin, Mats-Olof Liljegren, Sofia Wange, Frank Lundin

Inbjudna: Patric Wallin, strategisk brottsförebyggare och Sven-Göran Wetterberg, samordnare för arbetet mot våldsbejakande extremism.

Föregående minnesanteckningar

Inga invändningar.

Arbetet mot våldsbejakande extremism

25 personer som man säkert vet har rest från Örebro till Syrien. Det är en ny fråga för Sverige och för Örebro kommun, man är väg att hitta former för hur man ska ta sig an frågan.

Lagstiftningen har skärpts något sedan april 2016.

En nationell samordnare tillsattes och samordnade kommunernas arbete. Samordnaren mer eller mindre krävde att alla kommuner skulle anställa lokala samordnare och ta fram handlingsplan för arbetet mot våldsbejakande extremism.

Patric och Sven-Göran är ofta ute och föreläser och sprider kunskap.

Vad är våldsbejakande extremism? Finns både inom vänster- och högerideologi. Våldet är det som är i fokus när man definierar vilka som tillhör kategorin. Antidemokratiska metoder. Hot och våld. Begreppet "våldsbejakande" finns bara i Sverige. I andra länder pratar man om "våldsextrema" rörelser och grupper. Martyrtänket och glorifierandet av de som begått våldshandlingar finns inom alla dessa grupper, mer eller mindre.

KG tar upp att högerextrema rörelser tar sig in via Folkets hus-rörelsen och bildar föreningar som täckmantlar. Väldigt aktiva grupper.

De islamistiska grupperna anses vara de som utgör det största hotet mot nationen. De högerextrema är dock större till antalet och begår också terrorhandlingar mot t ex vänsterorganisationer och flyktinförläggningar.

Viktigt att inte särskilja på terrorattacker som görs från höger-, vänster- eller islamistiskt perspektiv.

Så kallat ledarlöst motstånd - man leder inte genom konkreta förslag på aktiviteter men utövar påtryckning genom att prata om att saker har gått för långt och att något måste göras. När något väl händer så är det svårt att utkräva ansvar av ledarna för organisationerna.

Kännetecknande för grupper inom kategorin:

- Underkänner demokratin och använder odemokratiska metoder i det som uppfattas som kampen för idealsamhället.
- Anser att det inte går att använda demokratiska metoder för att nå målet.
- Idealsamhället uppfattas vara det bästa för den stora massan men utesluter också människor.
- Grupperna anser sig ha svar på alla frågor och lösningar på de problem de ser.
- Anhängarna och i flera fall också ledarna avgör vad som är rättmätiga mål och medel och anser sig ha rätt och förmåga att avgöra detta.
- Avsky mot rättsstaten med polisen som vanlig måltavla för attacker mot rättsstaten, detta är tydligast hos den autonoma vänstern.

m.m.

Polarisering: vi och dom. En värld i svart och vitt som drar isär samhället. Demokratin utmanas. Populism = ett enkelt sätt att förklara, passa in, känna sig bekväm, hitta enkla lösningar på komplexa frågor.

Ca 7000 polisanmälningar för hatbrott 2015. Stort mörkertal.

Värna demokratin mot våldsbejakande extremism. Trakasserier av tjänstemän blir ett hot mot demokratin.

Örebro är en av pilotkommunerna i Sverige som jobbar med Kunskapshus (samlad kompetens, informationsspridning) enligt en dansk modell.

Det finns stödgrupper för mammor till barn som rest till Syrien. Tanken är att stödet inte bara ska gälla anhöriga till de som gått med i islamistiska grupper, utan även andra våldsbejakande grupper.

Svårt att veta när man ska ingripa. Om en ungdom uttrycker extrema åsikter är det ofta svårare att känna att man bör ingripa än om någon begår en kriminell handling.

Helene Löf. Forskare som skrivit mycket om den högerextrema rörelsen. Bl a ur högerextrema grupper har hanterat digitala medier som verktyg för sin verksamhet.

Hur kan det civila samhället bidra till arbetet mot våldsbejakande extremism?
Medvetenhet. Jobba med demokratiska värderingar i sina verksamheter. Delaktighet. Föreningslivet som positiv kraft, positiva sammanhang och gemenskap. När man föreningslivet så når man många öron. Vi behöver vara många i samhället som blir medvetna om fenomenen och vad som är viktigt för att motverka att rörelserna växer och att fler rekryteras till terrorresor osv.

Nationella samordnaren hoppas på IOP som ett sätt att samarbeta kring frågan. I Göteborg finns exempel på IOP kring avhoppare.

Tips: ”Tillsammans för tillit och demokrati” utgiven av Forum.

Hemsida: Nationella samordnare mot våldsbejakande extremism.

Hur kan kommunen och civilsamhället samarbeta? Föreläsningsserie i samarbete med Bilda och Länsteatern på gång med en idé om lunch-/soppteater.

Handlingsplanen

Samverkansrådet godkänner arbetsgruppens förslag till handlingsplan.

Samma arbetsgrupp som tog fram förslag till handlingsplan får i uppdrag att se över Överenskommelsen och komma med förslag på eventuell revidering, eller hur vi kan ”reaktivera” den inom både kommun och civilsamhälle. Gruppen bokar in en första träff innan sommaren.

Rapport om samverkan mellan Örebro kommun och civila samhället (Ks 1000/2016).

Rapporten diskuteras, framförallt de förslag till åtgärder som presenteras.

Vi bör få åtgärdsförslagen i handlingsplansarbetet. Vissa är redan med konkret i handlingsplanen 2017-2018.

Samverkansrådet vill genomföra en motsvarande kartläggning för att ta reda på hur civila samhället ställer sig till överenskommelsen och vilken kunskap som finns om den. Ett välbehövligt komplement till den rapport som nu har tagits fram.

Kartläggning av lokaler

Anna åtar sig att undersöka möjligheten hos förvaltningen för utbildning, försörjning och arbete (FUFA) att anlita feriepraktikanter för att göra den kartläggning av lokaler som efterfrågas från civilsamhällets sida.

Höstens kalendarium

19 september Temakväll om Europarådskoden med Ludvig Sandberg

26 september Samverkansråd

18 oktober Val- och informationsträff

8 november Nationell konferens Överenskommelsen, Conventum Örebro

8 november Temakväll om överenskommelsen med Karin Bergfalk

21 november Samverkansråd

Valberedning

Helena har pratat med Zlata Cetic i föreningen Simon som kan tänka sig att vara med i valberedningen.

Anna ombeds att skicka ut förteckning över föreningar som skrivit under överenskommelsen till samverkansrådet.

Anna åtar sig att ta kontakt med Vivalla Folkets hus för att bjuda in någon verksamhetsansvarig att vara med i valberedningen.

Arbetsutskottet ser till att tre personer utses.

Nästa möte

26 september på Föreningarnas hus.

Vid anteckningarna

Anna Fogel

2017-05-18

